

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Svoji k svojim!

(Beseda slovenskim učiteljem.)

Da niso nemški šolniki, mali in veliki, vladni in nevladni, dosta za nas slovenske učitelje marali, in to uže od nekdanj ne: o tem smo se lahko uže pri mnogih prilikah prepričali, in to zlasti takrat, kadar smo poudarjali, da smo rodod Slovinci, da je naša šolska mladina slovenska, in da smo vsled tega po načelih natorne in zdrave pedagogike primorani, v šoli posluževati se slovenskega jezika. Da vladni šolniki nemški in nemškutarski do zdaj za nas dosta marali niso, kaže to, ker so nam pošiljali ukaze in naredbe, knjige in drugo le v nemškem jeziku, ker so nam v nadzorovanje postavljali ali le nemške ali pa nemškutarske nadzornike. Pa tudi nevladni nemški učitelji so letos pokazali prav očitno in ostentativno, da jim nemški učitelji niso mar, da slovanskih učiteljev ne marajo imeti v svojih društvih in zborih. Prve dni tega meseca je bil namreč v Liberci, v tem čisto nemškem mestu (kar se je zelo poudarjalo), 8. splošni zbor avstrijskih učiteljev, h kateremu so se torej vabili nemški in nemškutarski učitelji; prvih je prišlo menda kacic 2000, poslednjih pa je menda malo ali nič bilo, kar odobruje celo nemški šolnik Heinrich v Pragi, češ, da so dober nos imeli, da niso prišli, kajti Liberčani so bili samo nasproti Nemcem gostoljubni. In pri tem zboru se je sklenilo, v bodoče sklicevati samo **nemško-avstrijske** učiteljske zbore in osnovati le **nemško-avstrijsko** učiteljsko zavezo, torej izključiti vse nemške elemente. Ta sklep so menda vzprejeli z velikim navdušenjem in z ogromno večino. Zoper njega so glasovali pa le samo nekateri praktičnejši nemški učitelji, zlasti vsi navzočni uradniki nemških šolskih listov, valjda boječ se, da izgubé še tisto pičlo število slovanskih naročnikov, katero dozda podpira še nemško šolsko časopisje. Nekateri pravi Nemci se torej tega sklepa

ne veselé, a nemškutariji pri nas pa prav po hinavsko temu pritrjujejo.

„Leib. Schulzeitung“, ki sem ter tja še kvasi o sloveniziranju naših šol, ki ne preneha dajati kako psovko zdaj temu zdaj drugemu narodnjaku, piše, da se je „jedinost avstrijskega učiteljstva s tem precej raztrgala“, „doch die deutschen Lehrer haben sie nicht angetastet; sie werden zu den angedeuteten Schritten durch die Umstände gedrängt“. O ti, hudobna „Schulzeitung“! Mar hočeš zopet slovanske ali celo slovenske učitelje dolžiti, da so ta zaključek prouzročili? So bili mar poslednji pri zboru navzočni, so mar poslednji ta predlog stavili? Pri mnogih prejšnjih zbore avstrijskih učiteljev bili so navzočni res tudi slovanski učitelji in bi tudi letos bili, ako bi se bil zbor pozval v prikladnejše mesto, in ako bi se nemški učitelji ozirali tudi na slovansko-šolske razmere.

To in druge okoliščine jasno kažejo, da se moramo slovanski učitelji tudi ločiti popolnem od svojih stanovskih sobratov. Osobito nam Slovencem veleva to naša čast in korist! Ali mar hočemo slovansko-štajerski učitelji podpirati svoje sodruge v Gradci, kateri nas pri vsakej priliki kregajo, kateri potegnejo rajši z našimi nasprotniki neučitelji, kakor to večkrat stori graški pedagogičski list? Mar hočemo še dalje podpirati umazano „Schulzeitung“, organ nemškega „Schulvereina“ in njegovih organov? —

Slovenski učitelji! Naše društvo, naše ognjišče, naše zbirališče je „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani, katero vodijo značajni naši sobratje, kateri so uže toliko koristili našemu šolstvu in toliko žrtvovali, da jih za to nikdar odškodovati ne moremo. V to društvo pristopimo, to društvo podpirajmo!

Dobro podpirano „Slovensko učiteljsko društvo“ bode še mnogo storilo za slovensko učiteljsvo in šole naše, delovalo bode v prosep naše

šolske literature in se gotovo ob pravem času potegnili za duševno in materialno blagostanje slovenskih učiteljev, za pravico in potrebno svobodo našo! Naše glasilo in vodilo pa naj bode „Učiteljski Tovariš“ v Ljubljani, kateremu duševni vodja je velečenjeni duševni starosta slovenskih učiteljev, dika naša, vrli gospod Andrej Praprotnik.

V.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. avgusta.

Državni minister **pl. Kallay** došel je predvčeranjim na svojem bosenskem popotovanju iz Foče v Rogatico. V Gorazdi sprejemal je minister mnogo deputacij, uklonilo se mu je tamo tudi več vstašev.

Ogersko ministerstvo, ki ima zdaj vsled smrti Szendejeve in demisije Ordodyjeve dve mesti prazni, mislijo popolniti, še predno se snide ogerski državni zbor. V 12. dan septembra meseca t. l. se misli ministerski predsednik Tisza povrniti v Pesto s svojih opočitnic ter takoj začeti razgovor z možmi, ki so odločeni za omenjena ministerska sedeža.

Magjarsorazag — živio! Najnovejša magjarska povest je ta le: Vodstvo gozdov v Klausenburgu izdalo je uradno okrožnico, ki vsem nemagjarskim uradnikom-gozdarjem zapoveduje, da morajo svoje priimke pomagjariti, ter obljubuje, da bodo imeli pomagjarjenci prednost pred nepomagjarjenimi pri sicer enakih pogojih. — Tako veli v Magjarih **§. 19.**

Iz Črne Gore se jih je zadnje dni povrnilo na svoje domovje v **Krivošije** štiri sto beguncev.

Vnanje države.

V **Siriji** še zdaj nij miru. Turčija sicer je pozvala nemirneže v Bejrutu pred sodišče in jih šest tudi poslala v pregnanstvo, ali najnovejše vesti in naznanila, ki jih je dobilo vnanje ministerstvo v Parizu iz Sirije, niso nič kaj vesele. Zopet dogo-

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoslav Kretanov.)

XII.

V ateljeji slovenskega slikarja.

Ne da bi dejal kakor Slovesek, vzeš „qui pro quo“, da me „po tovarišiji glava boli“, dobro vedóč, od kod izvira „življenja gnjus“, liki omenjeni vldika sam, ki je pel:

„Slovene Slovenca vabi,
Če se ti piť ne gabi,
Prid' denes v gor'co k nam . . .“

ipak se me je v hrupu veselih družčin naposled polastilo zopet hrepenenje po blagodejnem miru samote . . .

Lehkogibno človeško srcé, pravijo pesniki, je podobno — morju: kakor tega večno vrveči valovi, póljejo nemirna srčna čuvstva neprestano mej plimo in oséko, denes „himmelhoch jauchzend“, jutri „zum Tode betrübt“; in gorjé, komur razburkano srcé

„ . . . gori in doli zajéma
 . . . v kupo življenja kipeči napój,
Zdaj bóli peklá, zdaj veselje nebá,“

kajti čim višje mu vzkipeva v radosti, tem globéje se mu ugresa v — otožnost! Nij čudo torej, da toži pesnik:

„Ein leichtbewegtes Herz
Ist ein elend Gut
Auf der wankenden Erde,“

in da si marsikateri išče utehe v mamljivem užitku posvetnih slastij, vsled česar mu srce naposled utone v mrtvem morji melanholije, ki nij nič družega, nego — horribile dictu! — moraličen „lamentatio fellis“ Sploh pa, denes v dobi železnice in telegrafov, preuaglo živimo, prehlavno in prestrastno jemo in pijemo ter od vsega, koli v fizičnem toli v dušnem obziru preveč povživamo; v teh razvadah in strasteh imajo svoj izvor tudi moderne naše bolezni: nervoznost, blaziranost in — „svetožalje“ Zatorej:

„Kedor je možák
Strupéne se kupe ne brani,
Sladké se nikdar ne vpijáni,
No vedno ostane enák,

In vedno ohrani
Si pókoj sladak“.

In oh, koli prijetno, blagodejno je čuvstvo, ki nam po burnem viharji strastne radosti ziblje srce koli blažen je mir, ki se nam v tihej samoti leže v nedrije! V takem čuvstvu plavalo je moje srce, ko sem drugo jutro po onej veselej noči v Št. Vidu, dospel v Vipavo, kjer sem se udomačil pri blagih Urkovih starših, ne da bi njim bil ovadil, kdo in kaj sem, ter v mirnej njihovej hiši prežil srečne dneve. Hoteč navžiti se neskajlene slasti samote in bivati sam svoj, brez vseh zaprek in obzirov, nijsem obiskal prve dni niti svojih tamošnjih prijateljev. In tako sem bival ondudak nepoznan, od nikogar ne nadlegovan, brez vse skrbi, zibaje se na gladkem površji dušnega ravnotežja. Občeval nijsem z nobenim človekom, razen izpregovorivši tu in tam kako besedo z brdko Urkovo sestro, ki me je misleča, da sem bolan, skrivaj pogledovala sočutno ter mi z neko poštljivo plahostjo točila — zlatorujnega vipavca. Naj nikdo ne zalúči kamena v me, zasačivši me zopet uže pri — čaši; ne boj se nikdo, da bi ga bil „zlival vá-se“, kakor kak gornje-rádgonski vitez! O

dili so se razni zločini in več vasij je oropanih in oplenjenih. Za tega delj, ker je tudi v Siriji videti, da nijma Turčija nobene moči več, gre po Parizu govorica, da mislijo zdaj vlade na drugačen, bolj izdaten način oskrbeti za kristijane v Siriji. Iz Beroina poročajo, da so se kabineti uže začeli baviti s sirskim vprašanjem, ki bode tako kmalu drugo važno vprašanje na političnem obzorju zdanjega časa. Več vojnih brodov ruskih, francoskih, laških in nemških dobilo je ukaz, da jim je jadrati v Bejrut. V sirskem vprašanju bo imela govoriti največ Francoska. Zdaj naj pride še vprašanje armensko, po tem bo gorel ves orijent.

Iz Egipta: V četrtek premaknili so se Angleži iz Ismajlije proti Zakazigu. Prisila jih je v to bojazen, da jim Egiptčani odvzamejo vso pitno vodo. Egiptčani so bili namreč napravili v kanalu, ki Ismajlijo in vse druge postaje ob sueškem kanalu preskrbljuje s pitno vodo, mej Magfarom in Ramsesom jéz in tako ustavili vodo. Za tega delj je general Wolseley v četrtek z garde kavalერი, s 1000 pešci in mornarji, z dvema kanonoma zapustili Nefise, da bi prišli do tistega jez, razdrli ga in spravili vodo zopet v pravo strugo. Res se jim posreči, dasiravno jih je bilo malo, zasesti ta jez. Ali komaj se dobro vstopijo, kar pride dokaj večja egiptovska moč ná nje — general Wolseley jo ceni na 10.000 mož in 12 kanonov —, jih napade, tako, da so se Angleži prav s težka obdržali. Ali proti večeru so se morali najbrž umakniti nazaj. V drugi dan, v petek, so Angleži ponovili svoj napad na Ramses; tedaj so konjiki prišli levemu krilu Egiptčanov za hrbet in tako se je Angležem posrečilo, prvič pregnati Egiptčane iz trdih stopinj pri Ramsesu, potem pa prodreti do železnične postaje Mahsame, kjer so našli bogato zalogo kanonov, železničnih voz in živeža. To je generala napotilo, da se je v soboto podal še dalje, namreč v Kassasin, pet kilometrov od postaje Mahsame. To storil je za tega delj, da se polasti tamošnje zapornice in tako zabrani, da mu z nova ne zapro kanala s pitno vodo. Iz Kassasina je le še 15 kilometrov do Tel-el-Kebira, kjer se nahaja Arabijeva glavna moč. Ker je tedaj le jeden dan hoda od jednega sovražnika do drugega, pričakovati je kmalu odločilne bitke. General Wolseley se ne bo hotel prehiteti, kajti časa mu bo treba, da se dobro preskrbi z živežem in da dobi novih vojakov, po katere je te dni brzojavil v London, da mu pridejo na pomoč.

Dopisi.

Iz Trsta 27. avgusta. [Izv. dop.] Cesarska rodbina pride v Trst, to je navadni pogovor povsod; da ima to veliko pomena, razumno je vsacemu. V Miramare stanovali bodo visoki gostje nekaj dni in od tod hodili v mesto in v druge kraje Primorske. Tržačani pripravljajo uže vse stvari, da spodobno sprejmejo cesarsko rodbino. Slovenci v Trstu in njega okolici tudi ne bodo zaostali, pokazati hočejo svojo brezskrajno lojalnost do presvetle cesarske hiše. Politično društvo „Edinost“ za Primorsko ukrenilo je uže v dobro obiskovanej seji, katerej še ta teden druga sledi, da se odloči vse potrebno za petstoletnico in sprejem cesarja in cesarjeviča.

Minoli teden so zopet predrzni čozotski ribiči pred nosom naših domačih ribičev pod Presekom tik brega ribarili. Okoliški ribiči so jih opom-

nili na zakon, kako daleč smejo s svojimi ladjami, namreč jedno morsko miljo od kraja. Ker se pa predrzni laški ribiči le nijso hoteli umakniti, napali so jih v malih čolnih s kamenjem in jih pregnali od kraja. Se ve, da je v laških listih nastal krik ter kriče po policiji, pa kakor se vidi, največ strahu prizadejalo je tem morskim tatovom, ki našim ubogim okoličanom love ribe tik brega, na njihovej obali to, da so jih sami pregnali. Jednako utegne priti prej ali slej v Trstu do tega, da bo mera polna, in potem? —

Nesrečna avstrijska politika, da je baron Švegel sklenil tako pogodbo z Italijo, da smejo laški ribiči četrto ure od naših bregov ribariti s svojimi mrežami, katere so tako pogubne, da uničujejo zalego na leta in leta, ker grabijo na dno morja, kjer je ribji plod. Uže lani so se pripetili boji na isterskih in furlanskih obalah vsled tega in stvar še nij dognana, ako-ravno so bile preiskave. Naj bi se vlada ozirala o tem slučaju na pritožbo dra. Klaiča iz Dalmacije, kateri je statistično dokazal, koliko škode laški ribiči od leta do leta na naših obalah store. Natančno je dr. Klaič narisal, kako se izgubljavajo žlahtna plemenarib in kako se jej množina zmanjšuje, počenši od dalmatinskih obal pa do laške meje na Goriškem.

Pri denašnji seji vseh odsekov za slavnost blagoslovičenja zastave sestavil se je jako obširen program, kateri obseza tudi v ponedeljek vožnjo z Lloydovim parnikom po morji, izlet v Miramare od tam pa v Lloydovo ladjodelnico in proti isterskej obali. Stvar bode prav zanimljiva in gotovo bode vnanjim gostom vstreženo s tem.

Iz Šoštanja 26. avgusta. [Izv. dop.] Zdaj pa naj še kdo reče, da nij nemški pregovor resničen, ki pravi: „Undank ist der Welt Lohn“. Koliko truda, koliko potov in gmotnih stroškov je uže imela „fakcijozna“ zadruga naše šaleške doline, da bi mej našim prebivalstvom ugledila pot nemškim pionirjem, koliko tisoč in tisočkrat je uže zastokala Rakuševa „preša“ v Celji, ko je tiskala „duhovito“ Celjanko in njenega, svoje matere popolnem vrednega sinčka, koliko lepih goldinarčkov so uže blagi kršeni in obrezani naši „prijatelji“ izmetali za to, da sta se nam ta dva lista zastonj v naše kraje pošiljala, a mi nevredneži ne spoznamo te grozne dobrote, mi si upamo našim „odkritosrčnim“ prijateljem tako nasprotovati, da se ne bojimo v gostilnah vprašati po „Narodu“ in „Gospodarju“, in da si upamo le-te liste brati pri belem dnevi v pričo „Celjanke“ in „Kmetskega prijatla“.

Kar je preveč, je preveč! Toliko papirnatih petard (brez zamere, ta izraz je namreč ravno zdaj v modi) je uže iz Celja v šaleško dolino, osobito pa v Šoštanj zletelo, da bi lahko cele „parizarje“ z njimi napolnili, ali pa, da bi več let zaporedoma z njimi naše njive uspešno gnojili, ko bi jih bili hranili, pa naši ljudje nečejo spoznati le-te neskončne požrtovalne ljubezni in so celo toliko breztaktni, da še po krčmah niti ne vprašajo po teh „duhovi-

tih“ listih. Pa kaj še to! Naši kmetje si celo upajo modre (?) svete namenjenega si „Kmetskega prijatla“, ki jim govori, kakor bi imel medena usta, naravnost prezirati, in si kar tako na vsem lepem osnujejo narodno čitalnico! Kaj bodo neki rekli naši „fakcijozni“? Zastonj ves trud, zastonj vsa agitacija! Vsaka minuta jim bo grenka, ko se bodo spominali naše nevhvaležnosti in zares, nič drugega jim ne ostane, kakor udati se v svojo usodo in s tiho resignacijo vikniti: „schon wieder ein Stück deutscher Erde verloren!“

Da je torej ustanovljenje narodne čitalnice trn v peti naših nasprotnikov, je jasno; gotovo največ preglavice pa jim bode napravil dan njenega otvorjenja, 3. sept. Naši nemčurji, katerih imamo tu še čez potrebo, bli bi uže tako radi čitalnico v začetku zadušili, pa namen jim je izpodletel, tembolj, ker si je čitalnica svoj sedež v okolici izbrala, ne pa v trgu, kateri je posebno nekda bil ognjišče nemčurskih podjetij, čeravno se je tudi tam uže marsikaj izpreverglo. Kakor se pričakuje, bode slavnost otvorjenja prve čitalnice v tej dolini jako znamenita, uže zato, ker se je narodno prebivalstvo vse doline udeleži. Mimo tega pa nas bode ob tej priliki tudi pohodil „Savinjski Sokol“ s svojo godbo in pevskim zborom, kar bode gotovo daleč okolo občno pozornost vzbudilo. To bode namreč prvi izlet „Sokola“, koji, še le vzpomladi ustanovljen, uže tako vro napreduje.

Prihod „Savinjskega Sokola“ bode za Šoštanj imeniten dan, gotovo bode napravil na naše tržane dober vtis in mi ne dvomimo, da ga bodo tudi oni prijazno vzprejeli, naj bodo uže mišljenja katerega hočejo. Pričakuje se pa tudi mnogo odličnih narodnjakov Spodnje Štajerske, kajti nedvomljivo je, da bode zanimala vsakega rodoljuba ta slavnost, koja ima biti pričetek društva, katero bode imelo vzvišen namen, dramiti naše rojake k narodnemu delovanju in jih braniti proti zvijačam naših sovražnikov, koji vse svoje moči napenjajo, da bi izneverili našo dolino slovenske zemlji.

Sokol dojde dne 3. septembra v Šoštanj točno ob dveh popoldne; ob dveh ga bode pri farnej cerkvi sprejel slavnostni odbor, in od tod se poda v čitalnico, kjer se prične slavnost po programu, kakor se je posebej naznanil.

Slavnost se bode vršila tudi ob slabem vremenu in upamo, da se nobeden iskren narodnjak ne bo zbal vremena, če bode pomislil, da se tukaj praznuje dan, koji bode velevažnega pomena za poznejšo zgodovino naše doline v narodnem obziru. — Na obilno svidenje torej! —n—.

Domače stvari.

— (Gosp. Karel Šavnik) v Kranji odložil je svoj mandat kot deželni poslanec.

— (Pogreb dra. R. Laha) v soboto popoldne bil je jako lep; posebno parado delalo mu je vojaštvo, kateremu bil je rajni član-reservni

ne, ne! Po cele ure stoji nedotaknena pred mano na belej javorovej mizi tankostasna kupa in jaz zamaknem

Skrivnostna čuda v kaplji zlatej zrem:
Odpri se svet čaroben mi in nov,
Okó zagleda sto in sto duhov,
Duhov ne zlobnih, nego čistih, blagih,
Trpinom dobrih, tožnim sreem dragih,
Tu v kupi, glej, prekrasno zrem kraljico,
Nebeško hčer, neskaljeno resnico;
Tik nje radóst, — pozna se na očéh,
In deca njena: šala, vtíp in smeh!
Navdušenost, čuj, poje rajsko pesen . . .“

Iz tega mojega premišljevanja me vzdrami prihod novega gosta; ko vzdignem pogled, stal je pred mano slovenski slikar — Simon Ogrin. Naznanivši mi, da slika ondu v farovži križev pot bližnje podružnice, povabi me, naj ga obiščem v njegovem ateljeji.

In odslej bil sem mu veren obiskovalec ter sem stopal navzgor po širokih kamenitih stopnicah v drugo nadstropje krasno zidanega poslopja, v katerem je imel mladi umetelnik svoj atelje. Tu se mi je odprl diven svet, v katerega sem tudi jaz

hrepeneval v svojej mladosti. Po visokih stenah prostrane sobane so bile razobešene več ali menj završene slike vseh štirinajst križevpotnih postaj: na tej bil je podslikan obrít Pilatov obraz, na onej zrló mi je naproti milo obličje Odrěšenikovo raz Veronikin prt; na trinajsti postaji žarelo je v globokej perspektivi rumeno, večerno nebo, ki je bilo na predhodnej sliki zagrmeno z mračnimi oblaki, na vsakej sliki baval se je bil uže slikarjev kist, da si še nobenej nij podelil poslednjih tint. Tu sem videl kako si pomore iznajdljiv umetelnik, da ne opeša na toli dolgotrajnej cesti od sodnijske ceste gori na vrt Getcemani, ko si je namreč na Veronikinem prtú vstvaril uzor Kriščevega obličja, skakal je slikar z jedne postaje na drugo. Denes na pr. lotil se je odurne podobe levega razbojnika, ali, ko se mu je oko splašilo ob divjem njegovem obrazu, pomočil je kist v ultramarinsko višojevost ter si s slikanjem podnebja okrepčal pogled; jutri stisnil je iz bójine puščice ognjeno rudečilo kitajskega cinobra ter z njim pobójil žrjavi plašč licemerskemu farizeju; ali ko so mu vsled neprestanega gledanja v to rudeče morje začele plesati pred očmi črne

pike, zatekel se je v polumračno zavetje sivorujavih grobnih pečin; zopet drugo jutro, ko so se mu spočile oči, oral je s kistom po grčavih truplih muskuloznih rimskih vojakov, od katerih je moral pobegnóti k urejevanju lehkopoteznih oblečnih draperij; s kratka: vsak dan naletel sem vrlega našega Ogrina na drugej postaji križevega pota. In tako je tekél dan za dnevom, in trudapolno, krvavo romanje Spasiteljevo iz Jeruzalema na goro Kalvarijo bližalo se k zvršetku. Jaz pa, v tem, ko je marljiv pitomec benečanske slikarske akademije sukal spretni svoj čopič po platnu in so se mu valili višnjevi oblaki dima iz njegove pipe okrog kodraste glave, — sedel sem na nizkem stolci tik slikarskega stojala ter poslušal zanimljivo pripovedovanje o njegovem vežbanji in pisanobójnem slikarskem življenji v Benetkah in v — Rimu, kjer se je bil baval blizu leto dnij . . .

Često pa je kar sredi najživahnejšega govora umolknil ter globoko vzdihnil in jaz, vedoč, kaj se mu giblje v umeteljniški duši, umaknil sem se v kot, ter občudoval bogato natovorjeno slikarsko mapo divnih vedut iz večnega rimskega mesta in

častnik. Prijatelji pevci zapeli so mu v slovo pred hišo „Mrtvaški, blede angelj“, na grobu pa „Blagor mu“. Sploh videlo se je na sprevedu, katerega udeležili so se izbrani zastopniki civilnega in vojaškega stanu, da je bil rajni dr. Lah zelo priljubljen in mnogo spoštovan.

— (Novo poslopje za porote) v Ljubljani zidali bodo vendar na Žabjeku, ker se nasprotnej prošnji mestne občine ljubljanske nij dovolilo. To poslopje bode stalo nekaj nad 52 000 gld. Delo se prične takoj in so vsa zidarska dela, kakor sploh vrhovno vodstvo, izročena stavbenemu mojstru g. Filipu Zupančiču. Iznimši samo dve stroki, so vsa obrtniška dela v rokah narodnjakov.

— (Velika ljudska veselica,) ki se je imela na korist „Narodnemu Domu“ vršiti letos o binkošti in se je zavoljo petindvajsetletnice ruštva „Kolo“ v Zagrebu odložila, bode se po sklepu upravnega odbora društva „Narodni Dom“ vršila vsakakor binkoštno nedeljo in ponedeljek prihodnjega leta. Mnoga hrvatska društva so uže zdaj obljubila svojo udeležbo; o slovenskih pa je to tudi pričakovati in tako utegne ta ljudska veselica biti takšna, kakršne doslej nij še videla bela Ljubljana. — Slovenske čitalnice in bralna društva, ki za prihodnje leto snujejo slavnosti na korist „Narodnemu Domu“ pa opozorujemo, naj jih uravnajo tako, da ne bodo o binkošti nikogar zadržavale od udeležbe pri veliki vseslovenski ljudski veselici v naši prvostolnici.

— (Veselice vsled blagoslovljenja nove zastave 27. pešpolka) vršile so se zadnjo soboto ves dan v pozno noč. Popoldne je bila na Kozlerjevem vrtu veselica za moštvo polka, k kateri je prišlo tudi na tisoče prebivalcev ljubljanskega mesta. Vojaki predstavljali so v narodni noši ženitovanje v okolici Grana, kjer je naborni okraj tega polka. Tudi so skakali v žakljih in plezali na visok mlaj. Častniki so vojske pogostili z golašem, pivom in vinom. Konečno je bil umetalen ogenj. V kazini je bil na večer ples. Udeležili so se ga vsi civilni in vojaški dostojanstveniki, le ženstva je bilo malo. Prvo kadriljo plesalo je 36 parov.

— (Metelkove ustanove.) Rajni prof. Metelko sporočil je šest ustanov za ljudske učitelje v Kranjski, ki se odlikujejo po pravosti, marljivosti, pridnem gojenju slovenščine v ljudskih šolah in v požahnenji sadnih dreves. Vsaka teh ustanov znaša 42 gold. na leto. Prošnje do 4. oktobra t. l. na deželni šolski svet kranjski.

— (Za veliko narodno veselico v Postojini) je zdaj, ko se je slavnost uže odložila na bodoče leto, finančno ministerstvo povoljno rešujoč drugo prošnjo, dovolilo tudi loterijo ter odpisalo polovico davka. O zanimljivih dogodkih za kulisami povemo še kaj o priliki.

— (Državni in deželni poslanci g. dr. Tonkli) vabi svoje volilce iz tolminskega, goriskega in sežanskega okraja v 3. dan septembra

na shod v Goritici pri Rebku, kjer bode poročal o svojem delovanju.

— (Imenovanje.) Nj. ekselencija gospod minister za poljedelstvo, imenoval je asistenta rudarske akademije v Ljubnem gosp. Janeza Kavčiča za adjunkta pri c. kr. ravnateljstvu v Pribramu.

— (C. kr. poštarji iz Kranjske, Primorske in Dalmacije) imajo 16. septembra popoldne ob 10. uri svoj shod na Bledu v gostilnici gosp. Petrana.

— (Ogenj.) V nedeljo zvečer ob osmej uri začel je goreti kozolec Janeza Tomca po domače Kamenčana na barji blizu botaničnega vrta. Kozolec in seno v njem je popolnem pogorelo in prostovoljno gasilno društvo moglo je gasiti le ostanke lesa. Ogenj je brez dvombe zanetil kak malopridnež. Kozolec in seno je bilo zavarovano za 1000 gld.

— (Iz Borovnice) se nam piše 27. t. m.: Blizu Rakitne se klati kosmatin „medved“, kateri je posestniku iz Zabočevega kravo lovil, tako da je opolnoči vsa opraskana pribežala domov. Pred 8 dnevi pa je posestniku iz Gorenje Brezovice Franc Moleku jednega volička raztrgal, našli so samo še nekoliko kostij, kos glave in nekoliko kože. Omenjenemu posestniku se je čudno zdelo, ko sta dva druga volička pribežala domov vsa oplášena, šel je takoj iskat tretjega, a iskal tri dni brez uspeha in še le četrty dan našel je ostanke, česar nij bil kos matini požri. Lastnik tukajšnjega lova gospod Galle se jako trudi s svojimi lovci, katere pošilja vsak večer, da bi medveda s svincem pozdravili ter mu voščili za vselej leško noč.

— (Vabilo) k izletu „Savinjskega Sokola“ v Šoštanj v nedeljo dne 3. septembra 1882. leta ob priliki otvorjenja čitalnice šaleške doline. — Red: 1. Sokoli zbirajo se v nedeljo 3. septembra t. l. ob 1/2 uri popoldne na g. Lipoldovem kegljišči ter se odpeljejo točno ob 1 uri v Šoštanj. — 2. V Gorenji pridružijo se Sokoli iz spodnje savinjske Doline. — 3. Priti je v polni društveni opravi, gledati posebno na lično obleko ter paziti popolnem na red, kar storiti je vsacega posameznega Sokola dolžnost. — 4. Pred trgov Šoštanj stopi „Sokol“ raz voze v vrsto ter koraka z godbo čez trg na vrt g. M. Tajnika. — Prej iz vrste izstopiti ali krog postajati je strogo zabranjeno; istotako se ima povsem paziti na povelje staroste in rediteljev ter v tem trenutku vzdržati se vsacega nepotrebne razgovaranja in smejanja, v prvi vrsti pa kajenja smodek, katero opustiti se ima vsikdar, kedar in kolikorkrat stoji „Sokol“ v vrsti in pod zastavo. — 5. Pozdrav od strani čitalnice. — Odzdrav „Sokola“. — Mozirje, dne 26. avgusta 1882.

Odbor.

— (Porotniki.) Za glavne obravnave III. porotniške sesije, ki prične se v 11. dan septembra meseca pri tukajšnjem c. kr. sodišči, določeni so naslednji glavni porotniki gg.: Nik. Spindler,

hiš. posestnik v Ljubljani; Fr. Luckmann, hiš. posestnik v Ljubljani; St. Pollak, snjar v Tržiči; J. Justin, posestnik zemljišča v Nadgorici; Iv. Gostinčar, gostilničar in posestnik v Vevčah; A. Rus, zem. posestnik in trgovec v Št. Martinu; Val. Telban, posestnik in gostilničar na Brezovici; Ant. Starč, posestnik v Mengiši; Jakop Nekrep, trgovec v Ljubljani; Iv. Röger, hiš. posestnik v Ljubljani; grof Alf. Auersperg, privatier v Ljubljani; Ant. Urbanec, posestnik v Zadrugi; Viljem Schiffer, kupec z ogljem v Ljubljani; Josip Lozar, kramar v Ljubljani; Mihael Razinger, posestnik Pod Korenom; Josip Kuhar, blagajnik pri banki v Ljubljani; Makso Krenner, vodja kranj. stavbenega društva v Ljubljani; Ig. Javornik, posestnik in usnjari na Vrhniki; Leop. Bürger, trgovec v Ljubljani; Ant. Prelesnik, dež. oficijal v Ljubljani; Lovro Vodnik, kamenosek v Podutiku; Frid. Seunig, trg. knjigovodja v Ljubljani; Anton Gaber, posestnik v Škofje Loki; And. Kremžar, upravitelj civ. bolnišnice; J. Kobler, posestnik v Litiji; Jakob Čuden, c. kr. stotnik v pokoji v Vnanj Gorici; Edvard Dolenc, posestnik v Orehek; Jos. Bartel, posestnik v Ljubljani; Albin Slietscher, trgovec v Ljubljani; Fran Koščak, posestnik na Gresupljem; Fran Petrc, hišen posestnik v Ljubljani; Fr. Dolenc, trgovec in hišen posestnik v Ljubljani; Fran Dolenc, hišen posestnik v Kranji; Josip Brus, posestnik zem. in trgovec v Dolenjem Logatci; Karel Malli, usnjari v Tržiči; Herman Harrisch, trgovec s pohišjem v Ljubljani; Anton Pretner, hišen posestnik v Ljubljani; — Porotniki-namestniki: Kolman Miglar, čevljarsk mojster, Primus Lamprecht, hišen posestnik; Egid Bončar, pekarsk mojster; I. Iber, trgovsk komi; Fran Slovša, hiš. posestnik; Ivan Pirnat, pek; Ad. Eberl, lakirar; Jos. Puckelstein, hiš. posestnik; V. Čamer-nik, kamenosek — vsi v Ljubljani.

— (Razpisane učiteljske službe) v šolskem okraji Rudolfovo: Nadučitelja v Št. Petru pri Rudolfovom. Plača 500 gold. in stanovanje, eventualno služba družega učitelja s 400 gold. na leto. — Učitelja na jednorazrednici v Mehovem. Plača 400 gld. in stanovanje. — Učitelja na novejši jednorazrednici v Smuki. Plača 400 gold. in stanovanje. Prošnje za vse te službe do 18. septembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Aleksandrija 28. avgusta. Novi kabinet je tako sestavljen: Scherif predsedstvo in vnanje posle, Riaz notranje poslove, Haidar finance, Alimubarek zgradbe, Lutfi vojno in mornarstvo, Fakri pravosodstvo, Kairi pouk, Zeki vakufe. Angleži streljali so včeraj na sovražnikove postojanke na levem bregu Mahmudie-kanala in na predstraže, postavljene proti Abukiru. Sovražnikov strel je bil prav slab. Večina egiptovske vojske se je menda od Kafr-el-Dewara umaknila.

Carigrad 28. avgusta. Ministerski svet sklenil je objaviti proklamacijo, da se Arabi proglasi puntarjem, ter vzprijeti vojaško konvencijo po Dufferinovem načrtu.

London 28. avgusta. „Times“ poročajo: V Kalkuti vršili so se resnobni verski neredi mej Hindu in Mohamedanci. V deželi Madras so Hindu izvršili grozodejstva. 150 ljudij je dejanih v zapor.

Dunajska borza

dné 28. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 80	kr.
Srebrna renta	77 „ 15	„
Zlata renta	95 „ 10	„
1860 državno posojilo	130 „ 50	„
Akcije narodne banke	823 „ —	„
Kreditne akcije	313 „ 25	„
London	118 „ 80	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 44	„
C. kr. cekini	5 „ 62	„
Nemške marke	58 „ —	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 „ —	„
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 20	„
„ „ 4%	87 „ 90	„
„ „ papirna renta 5%	86 „ 75	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ —	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	„

krasne Italije. Nenadejano je čil mladenič zopet skočil po konci, ter živahno korakaje po dvorani gori in doli, motril to ali ono slikarsko tvorilo, ki mu je rabilo za ta posel.

Bile so po stenah nabite različne studije, ki si jih je nabral na svojem potovanju: karakteristične glave iz raznih slojev človeške družbe, vsakovrstne starosti, posnete v vseh možnih obračjih. Na policah in po mizah bili so v slikovitem neredu razpostavljeni mnogobrojni predmeti, raznotero orožje, starinske posode, bliščeče, pisanobojno kamenje, živali in rastline, izmed katerih se je dvigala plemenita podoba — Medicejske Venere in ob njenem vzhodji kakor „memento mori!“ režala je človeška lobanja . . .

Naposled naju je navadno zasačila noč, in utrujen umetnik odložil je kist in slikarsko paleto ter korakal z mano doli po hribu, veselo recitiraje Goethejeve besede:

„Zu erfinden, zu beschliessen,
Bleibe, Künstler, oft allein!
Deines Wirkens zu geniessen,
Eile freudig zum Verein!“

glej, kar se pred mojim zavzetim duhom polagoma

dviguje iz zlate vinske vrečine visokostasen, blede-ličen mladenič ogrnen z dolgo črno haljo, iz oces mu odseva nadzemski svet in okrog usten igra mu sladkobriček smehljaj Željno stegnem roko proti njemu kot staremu znancu, da-si ga še nijsem nikdar videl, ali on mi prijazno vablivo pokima ter izgine v bliščečej tekočini In ko izpijem čarodejni trsov sok, obide me doslej neznano blažestvo, ki mi ves ta podli ničev svet pokaže v rajskej svetlobi ter me osvedoči, da nijsmo ustvarjeni samo za trpljenje, temveč pravi namen našemu življenju je, da uživamo božje darove. „Carpe diem!“ velevali Horacij, kateremu je bila najvišja sreča v zmernem uživanju življenja. „Z malim se dobro živi“, pravi ta latinski pesnik; „komur na priprostej mizi bleskeče očetov solnjak, temu bojazen in brepenenje za bogastvom ne krati spanj. Ne boj se ničesar, ne upaj ničesar, oboje prouzročuje muko!“ In Mirza Schaffy, ta življenja-vesel pevec, pravi porogljivo,

„Es hat einmal ein Thor gesagt.
Dass der Mensch zum Leiden geboren worden;
Seit dem ist dies, — Gott sei's geklagt!
Der Spruch aller gläubiger Thoren worden“

Zemlj. obč. avstr. 4%, zlati zast. listi	119	30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25
Kreditne srečke	100 gld.	178
Rudolfove srečke	10	21
Akcie anglo-avstr. banke	120	122
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226	25

Javna zahvala.

Vsem, ki so blagovolili sodelovati pri dijaški veselici 13. t. m., v prvi vrsti dvema gospodičnima, v drugej čitalnišemu pevskemu zboru, dalje tudi vsem gospodom, ki so s svojo radodarnostjo omogočili, da se je veselica zamogla prirediti, izrazi s tem iskreno zahvalo

(548) dijaški odbor.
V Ptuiji, v 24. dan avgusta 1882.

Zahvala.

Za res veliko sočutje mej boleznijo in ob smrti, za posebno mnogobrojno udeležitev pri pogrebu predrazega, nepozabljivega sina, oziroma brata, gospoda

dr. Rihard Lah-a,

c. kr. avsk. in c. kr. res. častnika,

potem za mnoge krasne vence in za ginjaivo petje izrekata vsem sorodnikom, prijateljem in znancom najiskrenejšo zahvalo

(550) žalujoča ostala.

V Ljubljani 27. avgusta 1882.

Naznanjam, da se je moja žepna ura in verižica, katero sem jaz v Kranji izgubil, našla.

(547) B. S.

Poslano.

(51—30)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

poznate kas najbolj okrepljujuče piče,
i kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine i
želodca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,

kas i slasticah za (PASTILLEN)
probavila

nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

Kujigi

„Russland seit Aufhebung
der Leibeigenschaft“

von Dr. Fr. J. Celestin, str. 388, (537—3)

znižana je prvotna cena 4 gld. na 2 gld. ter se more
naročiti v Zagrebu pri Albrechtu & Fiedleru. Pri
pisatelju pa se dobi po 1 gld. 50 nov.

Tuberozno mleko.

Če se to mleko, sestavljeno iz vegetabilnih in neškodljivih snovi, rabi vsak dan, koža postane mehka, voljna in nežna, hepatični madeži, poletni izpuščaji, vzrastki, nesnage, nenaravna rdečica, vse to izgine; koža se prehitro ne zgubani ter polagoma pridobiva voljnost in zdravo barvo. V steklenikah po 1 gld.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451—7)

Zalogo ima in naročila sprejema g. Bremc & Comp.,
Kolodvorske ulice Rudolfove železnice št. 8.

Lovro Treo-tova opekarna,

pod Rožnikom (Rosenbüchel), tik novega strelišča,
priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo

opek za streho, zidanje, tlakovanje in chohl-opek
po najnižjih cenah. (530—3)

Naročila se sprejemajo v opekarni, pri g. Gustav Treo-tu, prodajalnica
z mešanim blagom, Preširnov trg, in pri g. Bremcu & Comp., Kolodvorske
ulice Rudolfove železnice št. 8, ker je tudi v ljubljanskem mestu zaloga.

Naročila sprejema g. Gustav Treo, trgovec na
Preširnovem trgu.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armich.

Štacuna s stanovanjem

vred se dá v najem. Ta štacuna je v Šent Jurji pri Kranji tik farne cerkve in cest, katere drže v Ljubljano, Kranj, Kamnik in Kaplo, na najlepšem in najpripadnejšem kraji velike vasi. Vas in fara Šent Jur sta jedna največjih v deželi in od železnice samo dobre pol ure oddaljena, in tako je Šent Jur za vsako kupčijo posebno pripraven. Vse drugo se zve pri lastniku A. Blaguetu v Rakovniku, pošta St. Rupert, Dolenjsko, ali pa pri Janezu Maslu v Šent Jurji, pošta St. Georgen b. Krainburg. (536—3)

Br. 568. (549)
O. š. s.

Učiteljske službe.

V šolskem okraji Krško oddati so naslednje učiteljske službe definitivno ev. začasno:

1. Učiteljska služba na dvorazrednej ljudske šoli v Sv. Jurji pod Kumom, z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem.

2. Druga in tretja učiteljska služba na štirirazrednej ljudske šoli v Mokronogu, z letno plačo 500 gld. oziroma 400 gld.

3. Druga učiteljska služba na dvorazrednej ljudske šoli v Škocijanu z letno plačo 450 gld.

4. Tretja učiteljska služba na štirirazrednej ljudske šoli v St. Jarneji, z letno plačo 400 gld.

Izidši učiteljske službe v Sv. Jurji morejo za vsa druga mesta prositi tudi učiteljice.

Prošnje s potrebnimi prilogami in svedočbami poslati je podpisaniemu okrajnemu šolskemu svetu najdelj do 10. dne septembra 1882.

Od c. kr. okr. šolskega sveta v Krškem,
v 22. dan avgusta meseca 1882.

Prvosednik: Schönwetter m. p.

J. ANDEL-a

novooiznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črviče, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-a,

13, „pri črnem psu“, Huszgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (460—6)

Tuji:

27. avgusta.
Pri Slonu Buva iz
Gračca. — Dr. Kaschen-
reuter z Dunaja.
Pri Malici: Svoboda
iz Trsta. — Kaltenecker z
Dunaja.
Pri bavarskem dvo-
ru: Alt iz Zagreba.
Leipnik z Dunaja.

Fin med v satovji

dobiva se pri (524—5)

Oroslavu Dolenci v Ljubljani.

Hiša se prodaja,

nova, s 4 sobami, z živinskimi hlevom in s 470⁰ obsezo-
jočim vrtom, na opekarske cesti v Trnovskem
predmestju št. 7. Na polovico plačila bi se nekoliko
časa počakalo.

(388—19) Janez Turšič.

Malinovec

prve vrste, iz najboljših štajerskih gorskih malin,
ki tudi prepijetno diši, 1 kilo 80 kr., 1/2 kilo
40 kr., razpošilja

lekarna „pri samorogu“,
v Ljubljani, Mestni trg št. 4. (498—8)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-
lezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast
do jedi, slabi želodec,
smrdečo sapo, napihne-
nje, kislo podiranje, šči-
panje, katar v želodci,
zgago, da se ne nareja
pesek in pšeno in slez,
zoper zlatenico, gnjus in
bljuvanje, da glava ne
boli (če izvira bolečina iz
želodca), zoper krč v že-
lodci, preobloženje že-
lodca z jedjo ali pijačo,
črve, zoper bolezni na vr-
nici, jetrah in zoper zlato
žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.
Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Frave ima samo: V Ljubljani: lekarna
Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna
Josip Svoboda, na Preširnovem trgu. V Novem
mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip
Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Go-
rici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini:
lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J.
Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik.
V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radov-
ljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph.
Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-
delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se
kupi samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj
se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kap-
ljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno be-
se: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady &
Dostal — Apotheke, sklenica mora biti zapečatena
z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in
na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-
tere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sod-
nijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj
mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-
njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne-
majo teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot po-
narejeni in prosimo, naj se nam taki slučajni takoj na-
znanijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in
prodajalci. (487—51)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1,

v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz 5,

v hiši društva.

Društvena aktiva	frank.	74,122,865—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881	„	14,886,494-80
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru- štva (1848) več kot	„	117,000,000—
V slednje dvanaestmesečnej poslovalnej perijodi vložilo se je pri društvu za	„	59,712,065—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 28 letih na vloženi ponudbah več kot	„	1,063,400,000—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Val. Zeschkotu. (118—7)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.